۱۴۶

چهل حدیث

رؤیا

عبدالرحیم سیفی نژاد

۱۷

بسم الله الرحمن الرحیم

چهل حدیث رویا

نویسنده:

عبدالرحیم سیفی‌نژاد

ناشر چاپی:

زائر- آستانه مقدسه قم

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

چهل حدیث رویا

مشخصات کتاب

سرشناسه : سیفی نژاد، عبدالرحیم

عنوان و نام پدیدآور : چهل حدیث رویا/ عبدالرحیم سیفی نژاد.

مشخصات نشر : قم: آستانه مقدسه قم، انتشارات زائر، ۱۳۸۷.

مشخصات ظاهری : ۶۱ص.؛۱۱×۱۷س م.

فروست : آستانه مقدسه قم. انتشارات زائر؛۱۴۶.چهل حدیث؛۱۷.

شابک : ۶۰۰۰ ریال:۹۷۸-۹۶۴-۱۸۰-۰۴۹-۱

یادداشت : کتابنامه:ص.۶۰-۶۱؛ همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع : اربعینات -- قرن ۱۴

موضوع : خواب -- احادیث

شناسه افزوده : آستانه مقدسه قم. انتشارات زائر

رده بندی کنگره : BP۱۴۳/۹/س۹۶چ۹ ۱۳۸۷

رده بندی دیویی : ۲۹۷/۲۱۸

شماره کتابشناسی ملی : ۲۸۷۱۳۵۱

ص: ۱

اشاره

فهرست مطالب

مقدمه

کَلامُکُمْ نُورٌ

سخن شما اهل بیت، نور است.

زیارت جامعه کبیره

بر آستان احادیث اهل بیت ، عقل خضوع می کند دل خشوع می یابد و روح سیراب می شود . احادیث نورانی ائمه اطهار ، منشوری است که حکمت قدسی و معارف ناب الهی را بر دل ها و عقل ها می تاباند . گلشنی روح پرور و گنجینه ای گرانبها و سرمایه ای پایان ناپذیر است .

امام باقر علیه السلام فرمود :

شَرِّقا أوْ غَرِّبا ، فَلا تَجِدانِ علما صحیحا اِلّا شیئا خَرَجَ مِنْ عِندِنا اهلِ البیت؛(۱)

به شرق و غرب جهان بروید ، هیچ دانش صحیحی نخواهید یافت ، مگر آن که از ما خاندان پیامبر صادر شده است .

همواره مدیون راویان ، محدّثان و عالمان گذشته شیعه ایم که با دقّت و درایت و مسئولیت شناسی ، سخنان نورانی پیشوایان معصوم را ثبت و ضبط کرده و به عنوان «میراث اهل بیت» به نسل های بعدی سپرده اند .

احادیث اهل بیت علیهم السلام آنگونه که خودشان فرموده اند ، «نور» است .

مجموعه های حدیثی ، دانشکده های صامت امّا جاویدان امامان شیعه است که بشریّت را آموزش غیر حضوری می دهد و خرسندیم که ما میراث دار این

۱- ۱ . الکافی ، کلینی ، ج ۱ ، ص ۳۹۹ .

علوم و معارفیم . برای پیمودن راه صحیح زندگی و رهایی از حیرت ها و ضلالت ها و کج راهه ها ، نیازمند این احادیثیم که «چراغ راه» و هدایت گر اندیشه ها و صفابخش دل ها و جان ها است .

روایات پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و اهل بیت او ، هم در عرصه مباحث اعتقادی برای ما «حجّت» است ، هم در قلمرو فقه و تبیین احکام شرع و حلال و حرام الهی سند و پشتوانه است ، هم در موضوعات اخلاقی ، تربیتی ، تهذیب نفس ، پند و موعظه ، سرشار از حکمت و بینش و هدایت است و اگر مردم با احادیث نورانی خاندان عصمت و طهارت آشنا شوند ، دل در گرو محبت و اطاعت آنان می نهند، همانگونه که حضرت رضا علیه السلام فرمود : اِنَّ النّاسَ لو عَلِموا مَحاسِنَ کلامِنا لَاَتّبعونا؛(1)

ص: 7

1- 1 . بحار الانوار ، ج 2 ، ص 30 ، ح 13 .

اگر مردم خوبی ها و زیبایی های سخن ما را بدانند ، از ما پیروی می کنند .

بر این اساس ، آموختن ، نوشتن ، بیان ، نشر ، شرح و تبیین، حفظ و تعلّم احادیث اهل بیت ، کاری است ارزشمند و در راستای حفظ و گسترش فرهنگ اهل بیت علیهم السلام .

کتب حدیثی شیعه ، همچون دریایی عمیق و موّاج پر از گهرهای نفیس است . برای بهره گیری از ذخایر این اقیانوس ژرف و پر گهر ، باید به غوّاصی در دل آن پرداخت و لؤلؤ و مرجان هایی به دست آورد و به نسل امروز و مشتاقان عرضه کرد .

«چهل حدیث نویسی» ، یکی از گام های ارزشمند در نشر و تشریح احادیث عترت پاک نبوی است که

ص: ۸

عالمـان از دیرباز به آن مبادرت می ورزیدنـد و جامعه را از معنویّت آثار اهل بیت بهره منـد می ساختنـد . اینکه امامان فرموده اند : هر کس چهل حدیث از احادیث ما را حفظ کند ، در روز قیامت فقیه و دین شناس برانگیخته می شود ، هم پشتوانه چنین حرکت علمی و فرهنگی است ، هم مـا را به ضـرورت حفـظ احادیث آنان آگاه می کنـد . چه حفظ به معنای به حافظه سپردن باشـد ، چه ثبت و ضـبط و جلوگیری از فراموش شـدن و از بین رفتن باشد و چه به معنای حفظ در عمل . به هر حال ، تشویقی است برای رویکرد به معارف اهل بیت که در کلمات نورانی آنان نهفته است .

امروز ، نیـاز جـامعه به آشـنایی بـا فرهنگ ناب اهل بیت ، بیش از هر زمان احساس می شود . عطش و اسـتقبال هم که مردم از خود نشان می دهند ، ضرورت ارائه و عرضه کلمات خاندان عصمت را در قالبی روان ،

سهل الوصول و متناسب با اقشار مختلف علاقه منـد ، روشن تر نشان می دهد و به همین دلیل ، مراکز و مؤسّـسات و اشخاصـی به نشر «چهل حدیث» می پردازند .

آسـتانه مقـدسه حضـرت معصومه علیهاالسـلام نیز به عنوان یـک حرکت فرهنگی در راه نشـر احـادیث پیشوایـان دین و ترویج معارف عترت ، اقـدام به چاپ این سلسـله از چهل حـدیث های موضوعی کرده است . موضوعات ، ابتـدا در کمیته ای تعیین ، سپس به محققان و مؤلفان سـفارش داده شـده تا به گردآوری و تـدوین چهل حـدیث پیرامون موضوعات برگزیـده بپردازنـد . سعی شده است اغلب موضوعات ، اخلاقی ، تربیتی ، کاربردی و معارفی باشد . تا چه قبول افتد و چه در نظر آید .

* * *

امّا جزوه حاضر .....

یکی از شگفتی های قدرت نمایی پروردگار ، خواب و رؤیای انسان است . خواب ، وسیله ای برای استراحت جسم و تجدید قوا است و خواب دیدن . سیری روحانی در عوالم ناشناخته است و از برهان های محکم تجرّد نفس و بُعد غیر مادّی وجود انسان است .

خواب ها ، گاهی بازتاب افکار و حالات و اعمال روزانه انسان است ، گاهی هم خبر از وقایعی می دهد که اتّفاق خواهد افتاد .

در تعابیر دینی هم «اضغاث احلام» است ، که به معنای خواب های آشفته و بی تعبیر است ، هم «رؤیای صادقه» به کار رفته که بازتاب حقایقی از عالم مجرّدات و معنویات بر روح انسان است . نمونه آن خواب حضرت یوسف علیه السلام و رؤیای حضرت ابراهیم علیه السلام است .

در روایات اسلامی ، نکات سودمندی درباره خواب

دیـدن مطرح شـده است . تعبیر خواب هم فنّی است که خـدای متعال به بعضـی از بندگانش عطا می کند تا رؤیاها را تفسـیر و معنی کنند .

آنچه پیش روی شما است ، برگزیده چهل حدیث از گنجینه روایات معصومین درباره خوابیدن ، خواب دیدن و انواع رؤیاها و آداب دینی درباره خوابیدن است .

از زحمات برادر گرامی حجه الاسـلام جناب آقای عبـدالرحیم سـیفی نژاد که این مجموعه را فراهم آورده اند ایشان تقدیر می شود .

باشـد که در پرتو هـدایت های معصومین و اهل بیت پیامبر صـلی الله علیه و آله ، روحی زلال و زنـدگی با معنویت و در مسـیر حق و عبودیّت داشته باشیم .

انتشارات زائر / آستانه مقدسه

۱۳۸۷ ش

ص: ۱۲

رؤیا در قرآن

«لَّقَدْ صَدَقَ اللّهُ رَسُولَهُ الرُّ ءْيَا بِالْ_حَقِّ لَتَدْخُلُنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرامَ إِنْ شاءَ اللّهُ آمِنِ_ينَ»

البته خدا راستی و حقیقت خواب رسولش را آشکار و محقق ساخت ؛ که در عالم رؤیا دید شما مؤمنان در نهایت امنیت وارد مسجد الحرام می شوید...(۱)

ص: ۱۳

۱- ۱ . قرآن کریم ، سوره فتح، آیه ۲۷.

۱.سرچشمه رؤیا

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

الرُّؤيَا الصالِحَهُ مِنَ اللّه وَالرُّؤيَا السُّوءُ مِنَ الشّيطانِ ...؛

خوابِ خوب دیدن از الطاف خداوند و رؤیای بد از سوی شیطان است .(۱)

ص: ۱۴

۱- ۱ . كنزالعمال ، ج ۱۵ ، ح ۴۱۳۸۴ .

۲.اقسام رؤیا

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

الرُّؤیا ثَلاثَهٌ : بُشْری مِنَ اللّه ِ وَتَحْزینٌ مِنَ الشَّیطانِ وَالَّذی یُحَدِّثُ بِهِ الاِنسانُ نَفْسَهُ، فَیَراهُ فی مَنامِهِ؛

خواب دیدن بر سه گونه است:

ـ خوابی که بشارت است از سوی خدا؛

ـ خواب های آشفته و ناراحت کننده شیطانی؛

ـ چیزی که انسان در فکر آن می باشد و در خواب می بیند.(۱)

۱- ۱ . بحارالانوار، ج ۶۱، ص ۱۹۱.

۳.رؤیای صادق

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

مَنْ لَمْ یُؤمِنْ بِالرُّؤْیَا الصَّادِقَهِ فَاِنَّهُ لَمْ یُؤْمِنْ بِاللّهِ وَرَسوُلِهِ؛

کسی که به خواب راست اعتقاد ندارد، به خدا و رسول او ایمان ندارد.(۱)

ص: ۱۶

۱- ۱ . کنزالعمال، ج ۱۵، ص ۳۷۱.

۴ . ستاره پیامبر

شخصی از اهل خراسان به امام رضا علیه السلام گفت: رسول خدا صلی الله علیه و آله را در خواب دیدم، مثل اینکه به من می گوید: زمانی که پاره تن و ستاره ام در خاک شما مدفون و پنهان شود چگونه خواهید بود؟ امام رضا علیه السلام فرمود:

أَنَا الْمَدْفُونُ فِی أَرْضِکُم وَأَنَا بَضْعَهٌ مِنْ نَبِیِّکُمْ وَأَنَا الْوَدِیعَهُ وَالنَّجْمُ ...؛

من در خاک شما مدفون می شوم، من پاره تن پیامبر صلی الله علیه و آله و ستاره و امانت او هستم(۱)...

۱- ۱ . بحارالانوار، ج ۴۹، ص ۲۸۳.

۵.بشارت مؤمن

شخصی در مورد آیه ۶۴ سوره یونس که اولیای خدا را بشارت دنیوی می دهد، از رسول خدا صلی الله علیه و آله پرسید این بشارت چیست؟

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

هِیَ الرُّؤْیَا الَحَسَنَهُ ، یَرَی الْمُؤْمِنُ فَیُبَشَّرُ بِها فِی دُنْیاهُ؛

این بشارت همان خواب دیدنِ نیک مؤمن است که با آن در دنیا بشارت داده می شود.(۱)

ص: ۱۸

۱- ۱ . الکافی، ج ۸، ص ۹۰، ح ۶۰ .

۶.مژده سحر

امام رضا علیه السلام :

اِنَّ رَسُولَ اللّه ِ صلی الله علیه و آله کانَ اِذا أَصْبَحَ قالَ لاِءَصْحابِهِ هَلْ مِنْ مُبَشِّراتٍ؟ یَعْنِی بِهِ الرُّؤْیا؛

رسول خدا صلی الله علیه و آله هر روز صبح به اصحاب خود می فرمود: آیا از بشارت دهنده ها چیزی دارید؟ منظور آن حضرت از بشارت دهنده ها رؤیا بود.(۱)

۱- ۱ . الکافی ، ج ۸، ص ۹۰، ح ۵۹ .

۷.اصحاب خرد

روزی رسول خدا صلی الله علیه و آله به اصحاف خود فرمود:

خِیارُکُمْ أُولُو النُّهی؛

بهترین شما، خردمندان هستند.

شخصی پرسید: چه کسانی صاحبان خرد هستند؟

فرمود:

اُولُوا النُّهی اُولُوا الاَحْلامِ الصّادِقَهِ» .

صاحبان خرد آن ها هستند که خواب های راست می بینند.(۱)

۱- ۱ . مستدرک الوسائل، ج ۶ ، ص ۳۳۴ ، ح ۶۹۴۰ .

۸.مقام نبوت

امام صادق علیه السلام :

رَأیُ الْمُؤْمِنِ وَرُؤیاهُ جُزْءٌ مِنْ سَبْعِینَ جُزْءا مِنَ النُّبُوَّهِ وَمِنْهُم مَنْ یُعْطَی عَلَی الثُّلْثِ؛

اعتقاد و خواب مؤمن، قسمتی از هفتاد قسم نبوّت است و به بعضی از مؤمنان یک سوم مقام نبوت داده می شود.(۱)

ص: ۲۱

۱- ۱ . بحارالانوار، ج ۵۸، ص ۱۹۱.

۹.بشارت پیامبری

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

اَلا اِنَّهُ لَمْ یَبْقَ مِنْ مُبَشِّراتِ النُّبُوَّهِ إلاَّ أَلرُّؤْیَا الصّالِحَهُ یَراها الْمُسلِمُ أو تُری لَهُ» .

آگاه باشید، همانا از بشارت های پیامبر، جز خواب دیدنِ شایسته باقی نمانده، که آن را مسلمان در خواب می بیند، یا برای او در خواب دیده می شود.(۱)

۱- ۱ . بحارالانوار ، ج ۵۸ ، ص ۱۹۲ .

۱۰.رؤیای راستین

روزی هنگام صبح غبار غم بر چهره مبارک پیامبرگرامی اسلام صلی الله علیه و آله نشسته بود؛ امام علی علیه السلام پرسید: ای رسول خدا صلی الله علیه و آله چرا اندوهناکی؟

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

وَکَیْفَ لاـ أَکُونُ کَذالِکَ وَقَدْ رَأَیْتُ فِی لَیْلَتی هذِهِ أَنَّ بَنِی تَیم و بَنی عَدِیٍّ وَبَنی اُمَیَّهَ یَصْعَدُونَ مِنْبَری هذا یَرُدُّونَ النَّاسَ عَنِ الاِسْلامِ القهقری؟ فَقُلْتُ یا ربِّ فی حَیاتی أَوْ بَعْدَ مَوتی؟ فَقالَ بَعداً مَوْتِکَ ؛

ص: ۲۳

چگونه ناراحت نباشم در حالی که دیشب در خواب دیدم بنی امیه و... بر منبر من نشسته اند و مردم را از اسلام بر می گردانند؟

گفتم خدایا! این کار در زمان حیاتم صورت می گیرد یا بعد از موتم؟

خدا فرمود: بعد از موت.(۱)

ص: ۲۴

۱- ۱ . بحار الانوار ، ج ۵۸ ، ص ۱۶۸ .

۱۱.رؤیای مؤمن

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

رُؤْيَا الْمُؤْمِنِ تَجْرِی مَجْرِی كَلامٍ تَكَلَّمَ بِهِ الرَّبُّ عِنْدَهُ؛

خواب دیدن مؤمن مانند کلامی است که خداوند نزد او گفته است.(۱)

۱- ۱ . بحارالانوار ، ج ۵۸ ، ص ۲۱۰ .

۱۲.بشارت ها

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

لا نُبُوَّهَ بَعْدی اِلاَّ الْمُبَشِّراتُ، قیلَ یا رَسُولَ اللّه ِ صلی الله علیه و آله وَما الْمُبَشِّراتُ؟ قالَ صلی الله علیه و آله : الرُّؤْیا الصَالِحَهُ؛

بعد از من پیامبری جز بشارت ها نیست. گفته شد ای رسول خدا! آن بشارت ها چیست؟ حضرت فرمود: خواب دیدن های نیکو.(۱)

ص: ۲۶

۱- ۱ . بحارالانوار ، ج ۵۸ ، ص ۱۹۲ .

۱۳.خواب بی اساس

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

اَلْمُسْتَثْقِلُ النائِمُ تُكَذِّبُهُ اَحْلامُهُ؛

کسی که با شکم سنگین بخوابد، خواب بی اساس می بیند.(۱)

(علاوه بر مورد بالا، خواب این افراد هم بی اساس است:

۱. کسی که زیاد بخوابد. ۲. کسی که به حلال و حرام توجّه نکند. ۳. دروغگو.)

۱- ۱ . غررالحکم، ص ۳۶۰، ح ۸۱۷۱ .

۱۴.خواب پریشان

امام حسن عسکری علیه السلام :

مَنْ اَکْثَرَ الْمَنامَ رَأَی الْاءَحْلاَمَ؛

کسی که زیاد بخوابد، خواب های آشفته می بیند.(۱)

ص: ۲۸

۱- ۱ . بحارالانوار، ج ۵۸، ص ۱۹۰.

۱۵.زکات و خواب

شخصی خواب آشفته ای دید و آن را برای امام صادق علیه السلام نقل کرد، حضرت فرمود:

اِنَّکَ لا تُؤَدّی الزَّکاهَ اِنْ کُنْتَ تُؤَدّیها لا تُؤَدّیها اِلی اَهْلِها؛

همانا یا زکات اموال خود را نداده ای و یا اگر داده ای به صاحبانش نداده ای.(۱)

۱- ۱ . محاسن برقی، ج ۱ ، ص ۸۷ .

۱۶.پرنده آسمانی

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

الرُّؤْیا عَلی رِجْلِ طَائِرٍ ما لَمْ تُعَبَّرْ فَاِذا عُبِّرَتْ وَقَعَتْ وَلا تَقُصَّهَا اِلاّ عَلی وادٍّ وَ ذی رَأیٍ؛

خواب تا زمانی که تعبیر نشـدهماننـد پرنده ای بر فراز انسان است؛ آن گاه که تعبیر شد آن پرنده سـقوط می کند، پس خواب خود را جز برای دوست صمیمی و آگاه به تعبیر خواب نقل نکن.(۱)

ص: ۳۰

۱- ۱ . میزان الحکمه، ج ۴، ص ۱۸.

۱۷.خواب قیلوله

امام صادق علیه السلام :

أَسْرَعُها تَأْویلًا رُؤْیَا الْقَیْلُولَهِ؛

تعبیر خواب قیلوله(۱) از همه خواب ها سریعتر انجام می گیرد.(۲)

ص: ۳۱

---

۱ - ۱ . خواب قیلوله قبل از ظهر و پیش از گرم شدن هوا و بعد از ظهر تا عصر می باشد که خوابیدن در این وقت مستحب است.

۲- ۲ . بحارالانوار، ج ۵۸، ص ۱۹۴.

۱۸.بهترین رؤیا

از امام صادق علیه السلام نقل شده است که خواب دیدن در اوّل شب را خواب دروغین خواند و سپس فرمود:

... وَ اَمَّا الصّادِقَهُ اِذا رَآها بَعْدَ الثُّلُثَیْنِ مِنَ اللَّیْلِ مَعَ حُلُولِ المَلائِکَهِ وَ ذلِکَ قَبْلَ السَّحَرِ فَهِیَ صادِقَهٌ لاتَخْلِفُ إنْ شاءَ اللّه اِلاّ اَنْ یَکُونَ جُنُبا اَوْ یَکُونَ عَلی غَیرِ طُهْرٍ اَوْ لَمْ یَذْکُرِ اللّه عَزَّوَجَلَّ حَقیقَهَ ذِکْرِهُ؛

زمان خواب راست موقعی است که دو سوم از شب بگذرد که، هنگام ورود فرشتگان است و این وقت قبل از سحر است. چنین خوابی راست است، مگر این که بی وضو یا جنب باشد و یا اینکه به طور شایسته به یاد خدا نباشد.(۱)

ص: ۳۲

۱- ۱ . بحار الانوار ، ج ۵۸ ، ص ۱۹۳ .

۱۹.از خواب تا تعبیر

شخصی از امام صادق علیه السلام پرسید:

کَمْ تَتَأَخَّرُ الرُّؤْیَا؟ فَقالَ علیه السلام خَمْسینَ سَنَهً لاِءَنَّ النَّبِیَّ صلی الله علیه و آله رَأی کَأَنَّ کَلْبا کانَ أَبْقَعَ وَلَغَ فی دَمِهِ فَأَوَّلَهُ بِأَنَّ رَجُلاً یَقْتُلُ الْحُسَینَ اِبْنَ بِنْتِهِ علیهاالسلام فَکانَ الشِّمْرَبنَ ذِی الْجُوْشَنِ قَاتِلَ الْحُسَیْنِ علیه السلام وَ کان اَبْرَصَ، فَتَأَخَّرَتِ الرُّؤْیا بَعْدَ خَمْسینَ سَنَهً؛

«چقدر ممکن است بین رؤیا و وقوع آن فاصله

ص: ۳۳

بیفتـد؟» حضـرت فرمود: «پنجـاه سـال.» زیرا پیـامبر صـلی الله علیه و آله در خواب دیـد سـگی که پیس بود پوزه اش را به خون حضـرتش آغشت، پیامبر صـلی الله علیه و آله این گونه تعبیر کرد که: مردی فرزندم حسین علیه السلام را می کشد... وقوع این تعبیر پنجاه سال به طول انجامید و همانطوری که پیامبر صلی الله علیه و آله دیده بود، شمربن ذی الجوشن قاتل امام حسین علیه السلام دچار بیماری برص (پیسی) بود.(۱)

۱- ۱ . دارالسلام، ج ۱، ص ۴۹.

۲۰.رؤیای رسول

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

مَنْ رَآنی فی مَنامِهِ فَقَدْ رَآنی لِاِءَنَّ الشَّیْطانَ لا یَتَمَثَّلُ فی صُورَتی وَلا فی صُورَهِ اَحَدٍ مِنْ اَوْصیائی؛

هر کس مرا در خواب ببیند، در حقیقت مرا دیده است، زیرا شیطان به شکل من و به صورت هیچ یک از اوصیای من ظاهر نمی شود.(۱)

ص: ۳۵

۱- ۱ . بحارالانوار، ج ۵۸، ص ۲۳۴.

۲۱.نقل رؤیا

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

لا تَقُصَّ الرُّؤْیا إلّا عَلی عالِمٍ اَوْ ناصِحٍ؛

خواب خود را جز برای عالم یا خیرخواه نقل نکن.(۱)

ص: ۳۶

۱- ۱ . میزان الحکمه، ج ۴، ص ۱۸.

۲۲.شرایط خواب گزار

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

الرُّؤْيا لا تُقَصُّ اِلاّ عَلَى مُؤْمِنٍ خَلا مِنَ الْحَسَدِ؛

خواب خود را جز برای مؤمنی که حسود نیست، نقل نکن.(۱)

ص: ۳۷

۱- ۱ . بحارالانوار، ج ۶۱، ص ۱۷۴.

۲۳.دیدار حق

پیامبرخدا صلی الله علیه و آله :

مَنْ رَآنی فِی الْمَنامِ فَقَدْ رَأَی الْحَقَّ؛

کسی که مرا در خواب ببیند، همانا حق را دیده است.(۱)

ص: ۳۹

۱- ۱ . بحار الانوار ، ج ۵۸ ، ص ۲۳۴ .

۲۴.رؤیا در آخرالزمان

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

اِذا اقْتَرَبَ الزَّمانُ لَمْ تَكَدْ رُؤْيا الْمُؤْمِنِ تَكْذِبُ وَ أَصْدَقُهُمْ رُؤْيًا اَصْدَقَهُمْ حَدِيثا؛

وقتی آخرالزمان فرا می رسد، هیچ گاه خواب های مؤمن دروغ نیست؛ راست ترین رؤیا از آنِ راستگوترین آن هاست.(۱)

ص: ۴۰

۱- ۱ . بحارالانوار ، ج ۵۸ ، ص ۱۹۲ .

۲۵.مدعیان دروغین

ابراهیم کرخی می گوید؛ از امام صادق علیه السلام پرسیدم:

اِنَّ رَجُلًا رَأی رَبَّهُ عَزَّوَجَلَّ فی مَنامِهِ فَما یَکُونُ ذلِکَ؟

فَقالَ علیه السلام : ذلِکَ رَجُلٌ لا دینَ لَهُ، اِنَّ اللّه - تَبارَکَ وَ تَعالی لا یُرَی فی الیَقَظَهِ وَلا فِی الْمَنامِ وَلا فِی الدُّنیا وَلا فِی الْآخِرَهِ؛

«مردی در عالم خواب، خدا را دیده است، تعبیرش

ص: ۴۱

چیست؟» حضرت فرمود: او مردی بی دین است، زیرا ذات پاک خدا، نه در خواب دیده می شود، نه در بیداری، نه در دنیا و نه در آخرت.»(۱)

۱- ۱ . بحارالانوار ، ج ۵۸ ، ص ۱۶۷.

۲۶.خوشحالی دنیا

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

بُشْرَی الدُّنْیا الرُّؤْیَا الصّالِحَهُ؛

بشارت دنیا، خواب نیکوست.(۱)

ص: ۴۳

۱- ۱ . کنزالعمال، ج ۱۵، ص ۳۶۸.

۲۷.آنچه نزد خدا است

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

سَأَلْتُ رَسوُلَ اللّه صلی الله علیه و آله عَنِ الرَّجُلِ یَنامُ فَیَرَی الرُّؤْیا فَرُبَّما کانَتْ حَقًّا وَ رُبَّما کانَتْ باطِلًا، فَقالَ رَسولُ اللّه صلی الله علیه و آله : یا عَلیُّ ما مِنْ عَبْدٍ یَنامُ اِلّا عُرِجَ بِرُوحِهِ اِلی رَبِّ الْعالَمینَ، فَما رَأی عِنْدَ رَبِّ الْعالَمینَ فَهُوَ حَقٌّ، ثُمَّ اِذا اَمَرَ اللّه ُالْعَزیزُ الْجَبّارُ بِرَدِّ رُوحِهِ اِلی جَسَدِهِ، فَصارَتِ الرُّوحُ بَیْنَ السَّماءِ وَ الارْضِ، فَما رَأَتْهُ فَهُوَ اَضْغاثُ اَحْلامٍ.»

ص: ۴۴

از رسول خدا صلی الله علیه و آله درباره کسی که خواب می بیند و گاهی حق است و گاهی باطل، سؤال کردم؛ پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود:

ای علی! روحِ همه بندگان هنگام خواب به سوی خدا پرواز می کند. پس آن چه در خواب نزد خدا می بیند، حق است و هنگامی که خدا به روح انسان امر می کند به طرف بدن برگردد، روح بین آسمان و زمین قرار می گیرد، آن چه در این هنگام می بیند خواب های بی اساس و آشفته است.(۱)

۱- ۱ . امالی صدوق، ص ۱۴۶.

۲۸.عامل رؤیای آشفته

امام صادق علیه السلام :

اِنَّ لاِبْلیسَ شَیْطانا یُقالُ لَهُ هُزَعُ یَمْلاَءُ ما بَیْنَ الْمَشْرِقَ وَ الْمَغْرِبَ فی کُلِّ لَیْلَهٍ یَأْتی النّاسَ فِی الْمَنامِ وِ لِهذا یَری الْاَضْغاثُ...؛

همانـا ابلیس شـیطانی به نـام «هزع» دارد که هر شب بین شـرق و غرب عـالم هنگـام خـواب مردم را دربرمی گیرد، از این روی مردم خواب های آشفته می بینند.(۱)

۱- ۱ . امالی صدوق ، ص ۱۴۶ .

* * *

برای آنکه هنگام خواب، شیطان بر انسان مسلط نشود سفارش شده که:

۱. روبه قبله بخوابد.

۲. با وضو و طهارت باشد، یا حداقل جنب نباشد.

۳. قبل از خواب قرآن بخواند، مخصوصا سوره توحید و آیه الکرسی را.

۲۹.تعبیر خواب

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

اِذا رَآی اَحَدُکُم الرُّؤیَا الْحَسَنَهَ فَلْیُفَسِّرْها وَ لْیُخْبِرْ بِها وَ اِذا رَآی الرُّؤْیَاالْقَبیحَهَ فَلا یُفَسِّرْها وَلا یُخْبِرْها؛

هرگاه خواب خوبی دیدید، آن را تفسیر کنید و به دیگران هم بگویید، اما اگر خواب بدی دیدید، تفسیر نکنید و به دیگران هم نگویید.(۱)

ص: ۴۸

۱- ۱ . کنزالعمال، ج ۱۵، ح ۴۳۳۹۲.

۳۰.رؤیای صحیح

از ائمه معصومین علیه السلام نقل شده است:

اَنَّ الرُّؤْیَا الْمُؤْمِنِ صَحیحَهٌ، لِاَنَّ نَفْسَهُ طَیِّبَهٌ و یَقینَهُ صَحیحٌ و تَخْرُجُ فَتَتَلَقّی مِنَ الْمَلاَئِکَهِ فَهِیَ وَحْیٌ مِنَ اللّه ِ العَزیزِ الجَبّارِ؛

خواب دیدن مؤمن راست است، زیرا مؤمن وجودی پاک و اعتقادی صحیح دارد. [هنگام خواب] روحش خارج شده با ملائکه دیدار می کند، پس خواب دیدن او وحی است از طرف خداوند عزیز جبار.(۱)

۱- ۱ . بحارالانوار، ج ۵۸، ص ۱۷۶؛ جامع الاخبار، ص ۱۷۲.

۳۱.رؤیای درغگو

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

لا یَکادُ یَصِحُّ رُؤْیَا الْکَذّابِ، لِاَنَّهُ یُخْبِرُ فی الْیَقَظَهِ بِما لَمْ یَکُنْ فَأَحْرِبِهِ اَنْ یَری فی المَنامِ مالا یَکُونُ؛

هیچ گاه رؤیای دروغگو صحیح نیست، زیرا او در بیداری خلاف واقع می گوید، پس سزاوار است آنچه در خواب می بیند صحیح نباشد.(۱)

۱- ۱ . شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۳۴۵.

۳۲.رؤیای شایسته

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

اَلرُّؤْیَا الصالِحَهُ اِحْدَی البِشارَتَیْنِ؛

رؤیای خوب یکی از بشارت های خداست.(۱)

ص: ۵۳

۱- ۱ . دارالسلام، ج ۱، ص ۱۷.

۳۳.هشدار در رؤیا

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

اَلرُّؤْیَا الْمَکْرُوهَهُ زاجَرَکَ اللّه ُتَعالی بِها؛

خواب ناپسند مانعی است که خداوند با آن تو را از بدی ها باز می دارد.(۱)

ص: ۵۴

۱- ۱ . دارالسلام ، ج ۱ ، ص ۱۷ .

۳۴.به هر خوابی اعتماد نکن

امام صادق علیه السلام در روایتی ضمن توصیه به اندیشه در رؤیا فرمود:

فَاِنَّها لَوْ كانَتْ كُلُّها تَصْدُقُ لَكانَ النّاسُ كُلُّهُمْ اَنْبِياءَ وَ لَوْ كانَتْ كُلُّها تَكْذِبُ لَمْ يَكُنْ فيها مَنْفَعَةٌ بَلْ كانَتْ فَضْلاً لا مَعْنى لَهُ فَصارَتْ تَصْدُقُ اَحْيانا فَيَنْتَفِعُ بِهَا النّاسُ فى مَصْلَحَةٍ يَهْتَدى لَها اَوْ مَضَرَةٍ يَتَحَذَّرُ مِنْها وَ تَكْذِبُ كَثيرا لِئَلّا يَعْتَمِدَ عَلَيْها كُلَّ الاِعْتِمادِ؛

ص: ۵۵

اگر همه خواب دیـدن ها راست باشد، همه انسان ها که خواب می بینند پیامبر خواهند شد و اگر همه دروغ باشد، بیهوده و بی فایـده است. بنـابراین گـاهی راست و گـاهی بی اساس هسـتند، در نتیجه مردم از خواب هایی که می بیننـد در مصالـح خود به وسـیله آن ها هـدایت شـده و یا به زیان موضوعی پی برده و از آن دوری می کننـد. بسـیاری از خواب دیـدن ها دروغ است تا مردم اعتماد کامل ننمایند.(۱)

۱- ۱ . بحارالانوار، ج ۵۸، ص ۱۸۳.

۳۵.اندیشه رؤیا

امام صادق علیه السلام به شاگردش مفضّل فرمود:

فَكِّرْ يامُفَضَّلُ فِى الْاءَحْلَامِ كَيْفَ دَبَّرَ الَامْرَ فيها فَمَزَّجَ صَادِقَهَا بِكاذِبِها...؛

ای مفضّل درباره خواب دیدن ها بیندیش که چگونه امر در آن ها تدبیر نموده و خداوند راست و دروغ آن ها را با هم درآمیخته.(۱)

۱- ۱ . بحارالانوار ، ج ۵۸ ، ص ۱۸۳ .

۳۶.خواب پسندیده

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

مَنْ رَأی فی مَنامِهِ خَیْرا فَلْیَحْمَدِ اللّه َوَلْیَشْکُرْهُ وَ مَنْ رَأی غَیْرَ ذلِکَ فَلْیَسْتَعِذْ بِاللّه ِ فَلا یَذْکُرْها فَإِنَّها لا تَضُرُّهُ؛

هر کس در خواب خود خیری بیند، باید خدا را حمد بگوید و شکر او نماید و هر کس غیر آن را ببیند به خدا پناه ببرد و آن را نقل نکند، زیرا به او ضرری نمی رساند.(۱)

ص: ۵۹

۱- ۱ . کنزالعمال، ج ۱۵، ح ۴۱۴۳۷.

۳۷.اراده خدا

امام صادق علیه السلام :

اِذا کـانَ الْعَبْـدُ عَلی مَعْصِیَهِ اللّه ِ عَزَّوَجَلَّ وَاَرادَ اللّه ُ بِهِ خَیْرا اَراهُ فی مَنـامِهِ رُؤْیا تُرَوِّعُهُ فَیَنْزَجِرُ بِها عَنْ تِلْکَ الْمَعصِیَهِ، وَ اِنَّ الرُّؤْیا الصّادِقَهَ جُزْءا مِنْ سَبْعینَ جُزْءٍ مِنَ النُّبُوَّهِ؛

هرگاه بنده ای گرفتار گناه شود و خدا نسبت به او اراده خیر کند، در خوابش رؤیایی به او نشان می دهد که او را

بترساند و به این وسیله از آن معصیت باز داشته شود، و همانا خواب راست جزیی از هفتاد جزء نبوت است.(۱)

ص: ۶۱

۱- ۱ . بحارالانوار، ج ۵۸، ص ۱۶۷.

۳۸.رؤیای پیامبران

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

رُؤْيَا الْاَنْبِيَاءِ وَحْيٌ؛

خواب دیدن پیامبران وحی است.(۱)

ص: ۶۲

۱- ۱ . بحار الانوار ، ج ۵۸ ، ص ۱۸۱.

۳۹.رؤیای شیطانی

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

اِذا حَلُمَ اَحَدُکُمْ فَلا یُحَدِّثِ النّاسَ بِتَلَعُّبِ الشَّیْطانِ فِی الْمَنامِ؛

هرگاه یکی از شما در خواب محتلم گردید، بازی خود با شیطان را برای مردم نقل نکند.(۱)

* * *

ص: ۶۳

۱- ۱ . کنزالعمال، ج ۱۵، ص ۳۴۶.

گرچه این گونه خواب دیدن ها از نظر شرعی هیچ گونه حکمی ندارد، ولی از آن جا که نوع خواب دیدن تعبیر کننده و بیان درون و ضمیر انسان است، بازگو کردن آن ها باعث فاش شدن اسراری می شود که لازم است مخفی بماند.

به همین خاطر پیامبراسلام صلی الله علیه و آله برای حفظ حرمت ها از نقل خوابی که فرد در آن ملعبه دست شیطان قرار گرفته، نهی کرده است.

ص: ۶۴

۴۰.دعای خواب

امام صادق علیه السلام :

رسول خدا صلی الله علیه و آله در هنگام خوابیدن، آیه الکرسی می خواند و می فرمود:

بِسْمِ اللّه ِ آمَنْتُ بِاللّه ِ وَ كَفَرْتُ بِالطّاغُوتِ اَللّهُمَّ احْفَظْنی فی مَنامی وَ فی يَقَظَتی؛

به نام پروردگار، ایمان آوردم به خدا و کفر ورزیدم به طاغوت؛ خدایا مرا در خواب و بیداری حفظ فرما.(۱)

ص: ۶۵

۱- ۱ . الکافی، ج ۲، ص ۵۳۶.

کتابنامه

کتابنامه

۸۱. قرآن کریم .

۸۲. الکافی ، محمّد بن یعقوب کلینی ، ج ۸ ، چاپ دارالکتب الاسلامیه ، تهران ، چاپ چهارم ، ۱۳۶۵ ه ش .

۸۳. بحارالانوار ، علامه مجلسی ، ج ۶۱ ، چاپ مؤسسه الوفاء بیروت لبنان ، ۱۴۰۴ ه ش .

۸۴. جامع الاخبار ، تاج الدین شعیری ، چاپ انتشارات

رضی ، قم ، ۱۳۶۳ ه ش .

۸۵. امالی صدوق ، شیخ صدوق ، انتشارات کتابخانه اسلامیه ، ۱۳۶۲ ه ش .

۸۶. غررالحکم ، عبدالواحد بن محمّد تمیمی آمدی ، انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی قم ، ۱۳۶۶ ه ش .

۸۷. کنزالعمال ، المتقی الهندی ، ۱۴۰۹ ه ق ، مؤسسه الرساله ، بیروت لبنان .

۸۸. دارالسلام، میرزا حسین نوری ، ج ۱ ، انتشارات شرکت معارف اسلامی .

۸۹. شرح نهج البلاغه ، ابن ابی الحدید ، ج ۲۰ ، ص ۳۴۵ ، چاپ کتابخانه آیت اللّه مرعشی ، قم ، ۱۴۰۴ ه ق .

۹۰. المحاسن ، احمد بن محمّد بن خالد برقی ، چاپ دارالکتب الاسلامیه قم، ۱۳۷۱ ه ق .

ص: ۶۷

۹۱. میزان الحکمه ، محمّدی ری شهری ، چاپ دفتر تبلیغات اسلامی ، قم ، ۱۴۰۳ ه ش _ ۱۳۶۲ ه ش .

ص: ۶۸

اصلاح اول

غلطگیری دوم انجام شد ۲/۶/۱۳۸۸

غلطگیری سوم انجام شد ۲۶/۸/۱۳۸۸

ستاره پیامبر

ص: ۶۹

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ.ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که مـا را در دستیـابی به این هـدف یـاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادنـد تقـدیر و تشـکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصـفهان -خیابان عبـدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شـهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانه‌ای
قائمیه
اصفهان
WWW
برای داشتن کتابخانه های‌تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشـــانی
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.ir
مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.
۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹